

SVEA HOVRÄTT
Patent- och
marknadsöverdomstolen
Rotel 020112

PROTOKOLL
2021-10-25
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 20
Mål nr PMÖ 10336-21

RÄTTEN

Hovrättslagmannen Christine Lager samt hovrättsråden Magnus Ulriksson, referent,
och Kerstin Norman

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Hovrättsfiskalen Åsa Edlund

PARTER

Klagande

1. MindArk PE Aktiebolag (publ), 556640-4769
Järntorget 8
413 04 Göteborg

Ombud: Advokaten E.A.
Advokatfirman Delphi i Göteborg KB
Östra Hamngatan 29
411 10 Göteborg

2. D.S.s konkursbo

Konkursförvaltare: Advokaten M.K.
We Advokater AB
Hantverkargatan 26
112 21 Stockholm

Motpart

D.S. i konkurs

SAKEN

Övertagande av talan enligt 3 kap. 9 § konkurslagen (1987:672)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Patent- och marknadsdomstolens beslut 2021-08-17 i mål nr PMT 4035-18

D.S. väckte i mars 2018 talan mot MindArk PE Aktiebolag (MindArk) och
yrkade dels att MindArk, vid vite, skulle förbjudas att i oförändrat eller bearbetat

Dok.Id 1751059

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 00		måndag – fredag 09:00–16:30
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

skick, framställa exemplar av och/eller tillgängliggöra för allmänheten vissa angivna verk, dels att MindArk, så som talan slutligt bestämdes, skulle förpliktas att till honom utge skälig ersättning och skadestånd om drygt 33 miljoner kr jämte ränta. Till stöd för yrkandena gjorde D.S. gällande att MindArk hade gjort sig skyldigt till upphovsrättsintrång och att intrånget alltjämt pågick.

I juni 2021 försattes D.S. i konkurs vid Stockholms tingsrätt och i juli meddelade konkursförvaltaren att konkursboet övertog D.S.s talan i målet. I det överklagade beslutet fann Patent- och marknadsdomstolen emellertid att konkursboet tagit över D.S.s talan endast såvitt avser yrkandet om skälig ersättning och skadestånd men inte talan avseende yrkandet om förbud vid vite. I sistnämnda del uttalade domstolen att yrkandet således framställs av D.S. i konkurs (punkten 2 i Patent- och marknadsdomstolens beslut).

Konkursboet och MindArk (gemensamt klagandena) har överklagat beslutet och yrkat att Patent- och marknadsöverdomstolen ska upphäva Patent- och marknadsdomstolens beslut i punkten 2 och istället förklara att konkursboet övertagit D.S.s talan även i den del som avser yrkandet om förbud vid vite. Till stöd för överklagandet har klagandena sammanfattningsvis anfört följande. De rättigheter som kan ha tillhört D.S., övergick genom konkursbeslutet till konkursboet och D.S. i konkurs saknar rätt att föra en talan om förbud avseende de i målet aktuella datafilerna. Vidare har konkursboet tillagt följande. Den eventuella upphovsrätt som D.S. påstår att han har till de verk som talan avser utgör egendom som ingår eller ingick i konkursboet, i vart fall såvitt avser samtliga ekonomiska rättigheter. Upphovsrätten har enligt uppgift av D.S. förvärvats av honom från två andra personer.

D.S. i konkurs har motsatt sig att Patent- och marknadsdomstolens beslut ändras. Han har i huvudsak vidhållit vad han anförde i Patent- och marknadsdomstolen och har sammanfattningsvis framhållit följande. Han är ensam upphovsman eller medupphovsman till de verk som ligger till grund för talan om vite. Rättigheterna till verken innehas av honom i Australien och omfattas därmed inte av den svenska

konkursen. Under alla förhållanden kan en talan om vitesförbud inte omfattas av övertaganderätten i 3 kap. 9 § konkurslagen eftersom en sådan talan inte rör egendom.

Efter föredragning fattar Patent- och marknadsöverdomstolen följande

BESLUT (att meddelas 2021-10-26)

Patent- och marknadsöverdomstolen upphäver punkten 2 i Patent- och marknadsöverdomstolens beslut.

Skälen för beslutet

Av 3 kap. 9 § konkurslagen framgår att, om det pågår en rättegång mellan gäldenären och någon annan om sådan egendom som hör till konkursboet, får konkursboet överta gäldenärens talan. Det är konkursförvaltaren, såsom företrädare för konkursboet, som disponerar över frågan om konkursboet ska överta en talan. Konkursboet kan alltså fritt välja om det vill inträda i konkursgäldenärens pågående rättegång, se NJA 2013 s. 304, punkt 6.

När konkursboet, genom konkursförvaltaren, förklarar att det övertar konkursgäldenärens talan får konkursboet ställning som part i rättegången. Konkursgäldenären förlorar samtidigt sin partsställning, utom såvitt gäller ansvar för rättegångskostnader, se NJA 2013 s. 304, punkt 8. Konkursboet övertar alltså konkursgäldenärens talan redan genom sin förklaring, dvs. utan att domstolen fattar något beslut om att konkursboet trätt in i processen. Istället fortsätter domstolen handläggningen av målet med konkursboet som part.

I det nu nämnda avgörandet aktualiserades emellertid inte frågan om domstolen – inom ramen för en förklaring enligt 3 kap. 9 § konkurslagen – ska göra någon prövning av om den egendom som den pågående rättegången rör ingår i konkursboet eller inte. Om domstolen ska göra en sådan prövning får inte redan konkursförvaltaren förklaringen rättsverkan att konkursboet inträtt i processen.

Som skäl för att en sådan prövning ska göras talar konkursgäldenärens och motpartens intresse av att inom ramen för den pågående processen kunna hindra att konkursboet felaktigt övertar en talan som inte rör egendom som tillhör boet.

Av betydelse är emellertid att konkursförfarandet utgör ett självständigt processuellt förfarande med regler för bl.a. avgörande av vissa anslutande tvister (se Mellqvist, Konkurslagen, Lexino, kommentaren till 3 kap. 9 §). Det åligger förvaltaren att vidta alla de åtgärder som främjar en förmånlig och snabb avveckling av boet (se 7 kap. 8 § konkurslagen). Inom ramen för konkursförfarandet har konkursförvaltaren en vid beslutanderätt. Det är konkursförvaltaren som bestämmer vad bouppteckningen ska innehålla då förvaltaren och konkursgäldenären har delade meningar kring detta (se Heuman, Specialprocess. Utsökning och konkurs, 8 uppl. 2020, s. 234 med hänvisning). Vad gäller konkursgäldenärens beneficium finns det en särskild ordning för tvister om viss egendom är utmätningsfri och därför inte ska ingå i boet, se 3 kap. 4–6 § konkurslagen. Andra tvister mellan gäldenären och förvaltningen rörande boets omfattning är däremot inte specialreglerade utan får avgöras genom rättegång i vanlig ordning (se Welamson, Konkursrätt, 1961, s. 301 f och NJA II 1947 s. 159). Vidare ska i sammanhanget beaktas att förvaltningen står under kronofogdemyndighetens tillsyn och att konkursförvaltaren har ett skadeståndsansvar för fullgörandet av uppdraget som också kan bli föremål för rättegång i vanlig ordning (se 7 kap. 25 § och 17 kap. 1 § konkurslagen).

Om domstolen inom ramen för 3 kap. 9 § konkurslagen skulle göra en fullständig prövning av om egendomen ingår i konkursboet skulle det undergräva den vida beslutanderätt som förvaltaren fått och riskera att konkursförfarandet fördröjs. Förutsättningarna för konkursboets inträde i processen enligt 3 kap. 9 § konkurslagen skiljer sig därmed från de som gäller för partssuccession enligt 13 kap. 7 § första stycket rättegångsbalken. Enligt Patent- och marknadsöverdomstolen talar därför övervägande skäl för att domstolen inom ramen för en förklaring enligt 3 kap. 9 § konkurslagen har att godta förvaltarens ställningstagande om att den pågående processen avser egendom som ingår i konkursboet. Endast om det är uppenbart att den pågående rättegången avser något som inte kan ingå i konkursboet bör domstolen neka

konkursboet rätten att överta talan. Så kan exempelvis vara fallet om en konkursförvaltare anmäler övertagande av en talan som inte avser någon förmögenhetsrättslig tillgång, t.ex. en talan enligt marknadsföringslagen (2008:486) om åläggande eller förbud vid vite eftersom en sådan talan avser att tillgodose allmänna intressen om att konsumenter inte ska utsättas för otillbörlig marknadsföring, se 1 § marknadsföringslagen.

Den nu aktuella talan gäller ett yrkande om vitesförbud på grund av påstått upphovsrättsintrång. Upphovsrättsliga tillgångar utgör sådan egendom som under vissa förutsättningar kan ingå i en konkurs, se 3 kap. 3 § konkurslagen, 42 § upphovsrättslagen (1960:729) och 5 kap. 9 § utsökningsbalken. Det är alltså inte fråga om en situation där det är uppenbart att den pågående rättegången avser något som inte kan ingå i konkursboet. Enligt konkursförvaltaren utgör de omtvistade eventuella upphovsrättsliga tillgångarna som rättegången avser egendom som ingår eller ingick i konkursboet. Konkursförvaltaren har förklarat att han övertar D.S.s – dvs. konkursgäldenärens – talan. Det innebär att redan konkursförvaltaren förklaring medför att konkursboet övertagit konkursgäldenärens talan i dess helhet.

En eventuell felbedömning av förvaltaren i detta avseende får i enlighet med vad som anförts ovan prövas i särskild rättegång.

Mot denna bakgrund är slutsatsen att Patent- och marknadsdomstolen inte borde ha fattat beslutet att konkursboet inte tagit över D.S.s talan avseende yrkandet om förbud vid vite. Beslutet ska därför upphävas. Det innebär att konkursboet har övertagit konkursgäldenärens talan även såvitt avser yrkandet om förbud vid vite i den rättegång som pågår i Patent- och marknadsdomstolen.

Beslutet innehåller enligt Patent- och marknadsöverdomstolen frågor där det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att ett överklagande prövas av Högsta domstolen. Beslutet får därför överklagas. (1 kap. 3 § tredje stycket lagen, 2016:188, om patent- och marknadsdomstolar)

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga
Överklagande senast 2021-11-23

Åsa Edlund
Protokollet uppvisat/

Hur man överklagar Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande

Den som vill överklaga Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Patent- och marknadsöverdomstolen.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till Patent- och marknadsöverdomstolen senast den dag som anges i slutet av Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar Patent- och marknadsöverdomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvillan förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen

beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (domstolens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se